

Vårdöversikt

Astma hos vuxna

 Klicka på respektive box för mera information

Fakta och råd

Vad är astma

Astma är en inflammatorisk sjukdom. Den kan tilllösas av olika faktorer så som till exempel infektioner, allergier, retande ämnen i luften, ansträngning och dålig inomhusmiljö men ibland kan den komma utan någon yttre faktor. För mer information se 1177.se

När ska jag söka vård

Vid misstanke om astma med symtom som:

- attacker av andnöd
- pipande och väsande andning
- långvarig hosta utan förklaring

Om astmadiagnos och behov av luftrörsvidgande mer än 2 gånger per vecka och/ eller har besvär på natten utan att samtidigt ha en förkylning.

Ring 112 om det är mycket svårt att andas trots luftrörsvidgande medicin eller om du har svårt att ligga ner på grund av andningsbesvär.

Vad kan jag göra själv

Undvik cigarettrök samt andra irriterande och allergiframkallande ämnen som finns i omgivningen.

- **Rökstopp**
- **Var fysiskt aktiv** tips
- **Använd inhalationer** med kortverkande luftrörsvidgande läkemedel. Om den behöver användas ofta för att slippa symtom ska det läggas till inhalation med cortison regelbundet. Höj dosen vid behov. För mer information om läkemedel se Läkemedelsboken
- **Använd PEF-mätare** för att hålla kontroll på astman, för dagbok över resultaten, se PEF-lista. Då märks försämringar i astman fortare och du kan följa hur du ska göra i din skriftliga behandlingsplan
- **Under graviditet** använd samma behandling

Patientinformation

- 1177.se om astma
- medicinstruktioner.se under Astma/ allergi/ KOL: filmer om olika inhalationstekniker
- Sluta röka-linjen
- Patientförening Astma och allergiförbundet

Primärvård

Diagnos

Astmadiagnos sätts baserad på anamnes, undersökning och spirometri med reversibilitetstest.

Utred:

- Allergier
- Differentialdiagnoser

Behandling:

Patientutbildning

Rökslutarstöd

Fysisk aktivitet

FAR och lots

Farmakologisk behandling Se LMV

Mål: symtomfrihet, ingen begränsning av dagliga aktiviteter, förhindra försämringsperioder, förhindra försämring av lungfunktion men inte ge störande biverkningar.

Astmaanfall/ akutbehandling

Inhalationer via nebulisator eller spray och spacer, perorala steroider.

Skriftlig behandlingsplan

För att patienten själv skall kunna förbättra sin astmakontroll.

Levnadsvanor Region Uppsala

Uppföljning/ återbesök

Vid akut försämring 6 veckor efter eller enligt remiss från sjukhus.

Vid okontrollerad astma återbesök var 3-6 månad tills optimal behandling uppnås. Välkontrollerad astma med underhållsbehandling kontakt 1 gång/år.

Välkontrollerad lindrig astma vid behov, rekommenderas spirometri var 3:e år.

Astma Kontroll Test (AKT) är bra att följa upp behandling med.

Kommunal

Hälsö- och sjukvård

Hälsö- och sjukvård, kommunen

- Vem kan få hälsö- och sjukvård av kommunen.
- Hur får du hjälp?
- Mer information.

Remiss

Indikationer akut remiss till akutmottagning

- Livshotande astmaanfall
- Otillräcklig effekt av akutbehandling i primärvård
- Saturation <93 %

Indikationer remiss till specialist-mottagning

- Oklar diagnos
- Misstanke om PCD/CF/ E-ILO
- Immundefekt
- Dåligt behandlingssvar
- Upprepat behov av perorala steroider
- Anamnes på livshotande attacker
- Astma komplicerad av andra sjukdomstillstånd
- Övervägande av ASIT/ biologisk behandling
- Misstanke om yrkesutlöst astma
- Astma problem under graviditet

Återremiss till primärvård ska innehålla

- Resultat (diagnoser) av utredning och rekommenderad behandling
- Tid till och frekvens av kontroller samt eventuella specifika åtgärder
- Information om patienten ska kallas eller själv beställa återbesök
- Skriftlig behandlingsplan

Bra att veta

Ekonomisk ersättning, bidrag, stöd

- Sjukskrivning
- Högkostnadsstöd
- Tandvårdsstöd
- Sjukresor
- Tolktjänst
- Anhörigstöd
- Närsändepening

Patienträttigheter

- Rätten till ny bedömning
- Vårdgaranti
- Tystnadsplikt
- Behandling av personuppgifter
- Tillämpning av patientlagen

Patientsynpunkter

- Patientnämnden
- Inspektionen för vård och omsorg, IVO
- Ersättning vid skada

Specialistvård

Akutmottagning

Vid akuta försämringar värdera svårighetsgrad. Överväg differentialdiagnoser och sök orsak till försämring.

IVA-indikationer

- Medvetandepåverkan
- pO₂<8, pCO₂>6, pH<7,3
- Icke mätbar PEF eller PEF < 30 % av förväntat värde

Inläggning vårdavdelning-indikationer

- Fortsatt påverkat allmäntillstånd efter initial terapi
- Sökt akut x flera senaste dygnen

På vårdavdelning

- Observation allmäntillstånd, PEF x flera, SaO₂, lungauskultation
- Farmakoterapi oxygen, steroider, beta2stimulerare. Antibiotika? OBS! Inhalationsteknik.
- Skriftlig behandlingsplan

Fortsatta kontroller på Lungklinik

- Svår labil astma
- Svår allergisk astma (immunoterapi)
- Behov av utvidgad utredning så som pricktest, Metakolintest, ASA-provokation, bedömning yrkesastma

Remittera vid behov till

- Sjukgymnast/ Fysioterapeut
- Rökslutarstöd
- Primärvård för uppföljning

Levnadsvanor Region Uppsala

Fördjupning vårdpersonal

- Nationella riktlinjer, Socialstyrelsen
- Kunskapsstöd, vård och behandling, SKL
- Läkemedelsbehandling vid Astma, Läkemedelsverket
- GINA
- FYSS om astma
- Sjukskrivning

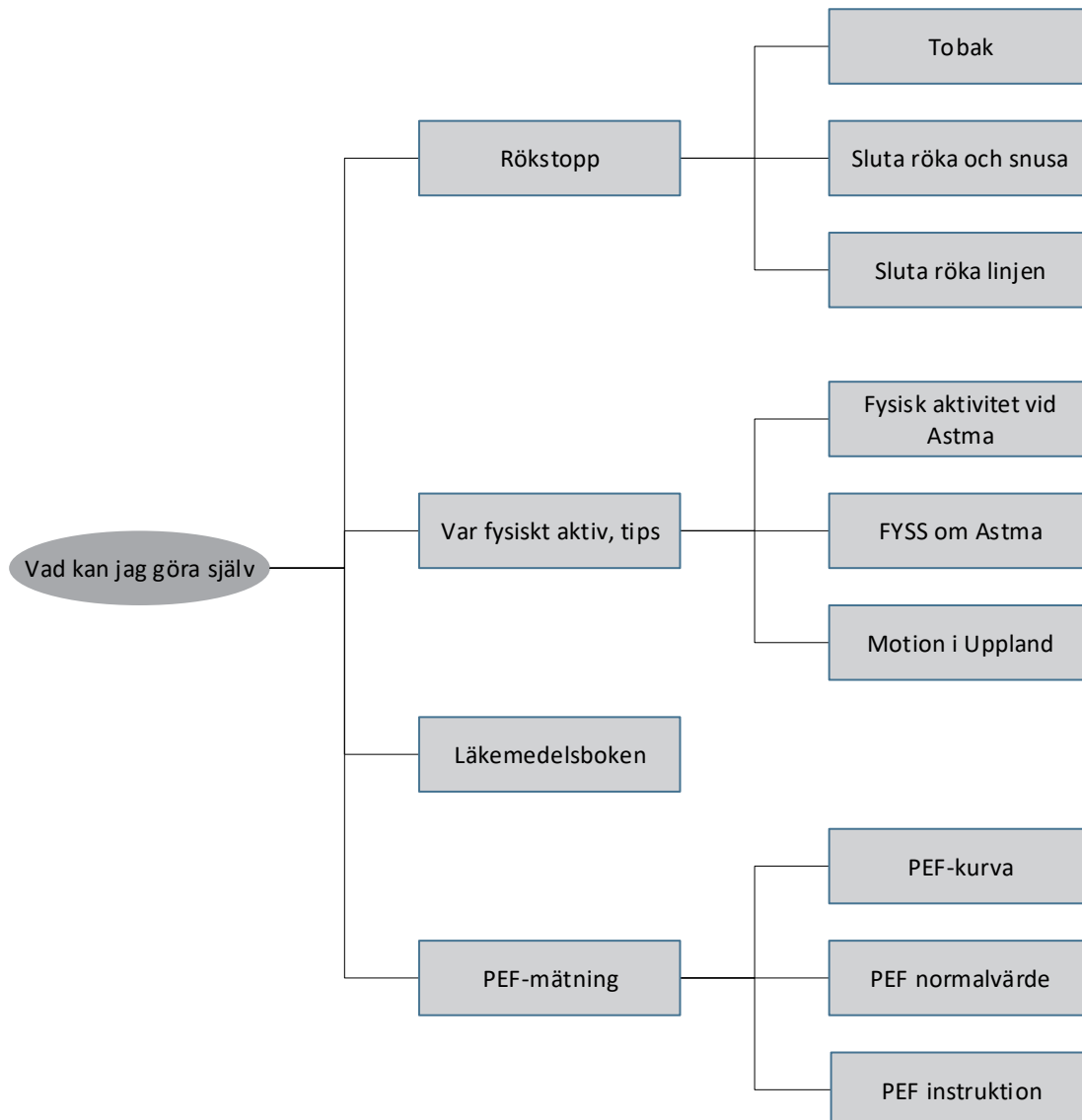
Kvalitetsindikatorer/ uppföljningsmått

Vårdöversikt

Astma hos vuxna

 Klicka på respektive box för mera information

[Tillbaka till vårdöversikt](#)

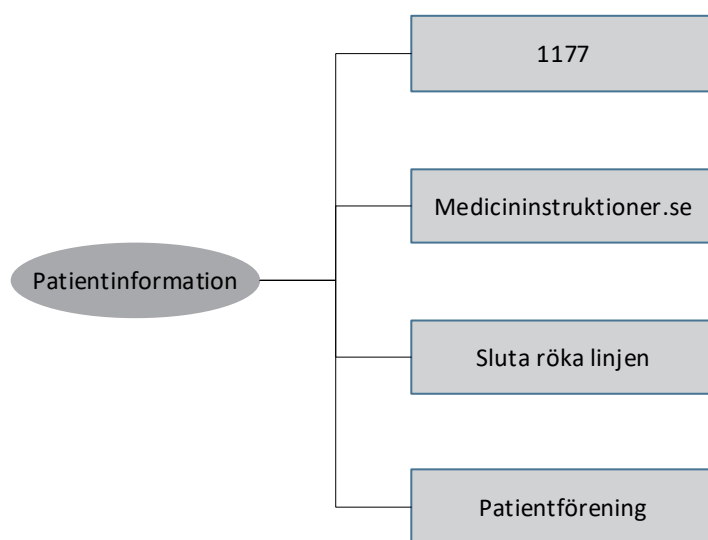

Vårdöversikt

Astma hos vuxna

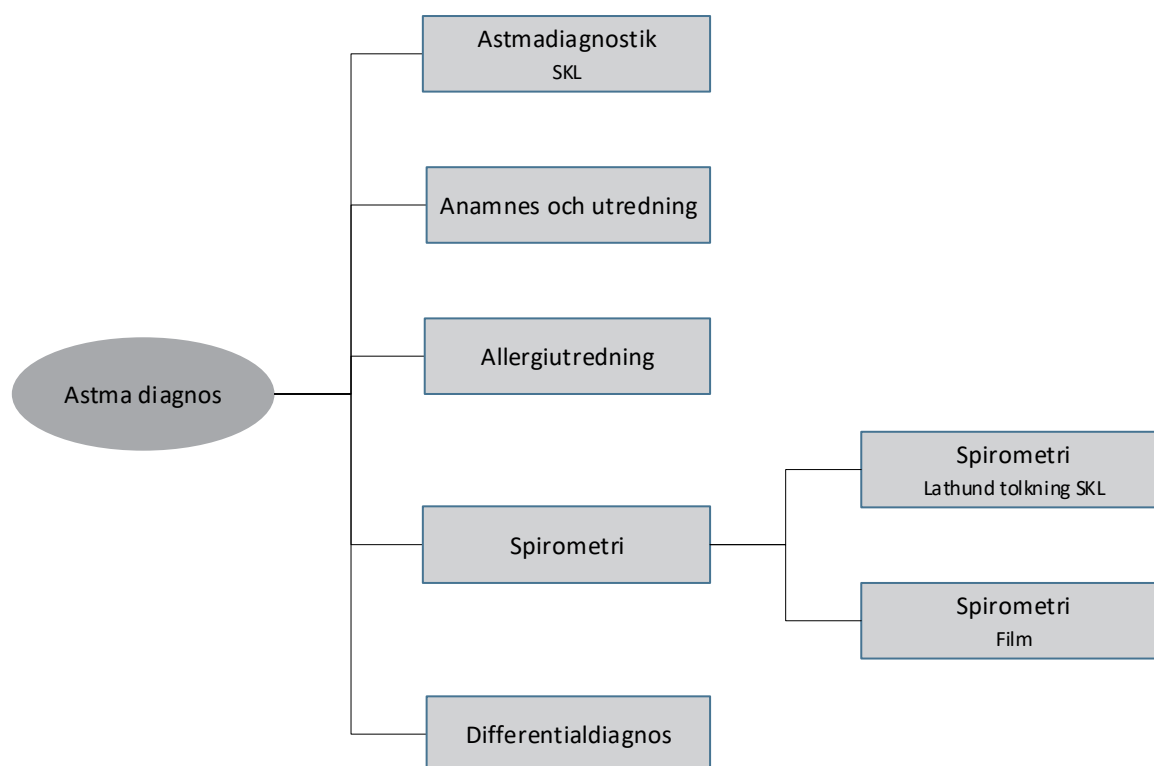
Klicka på respektive box för mera information

[Tillbaka till vårdöversikt](#)

Vårdöversikt

Astma hos vuxna

 Klicka på respektive box för mera information

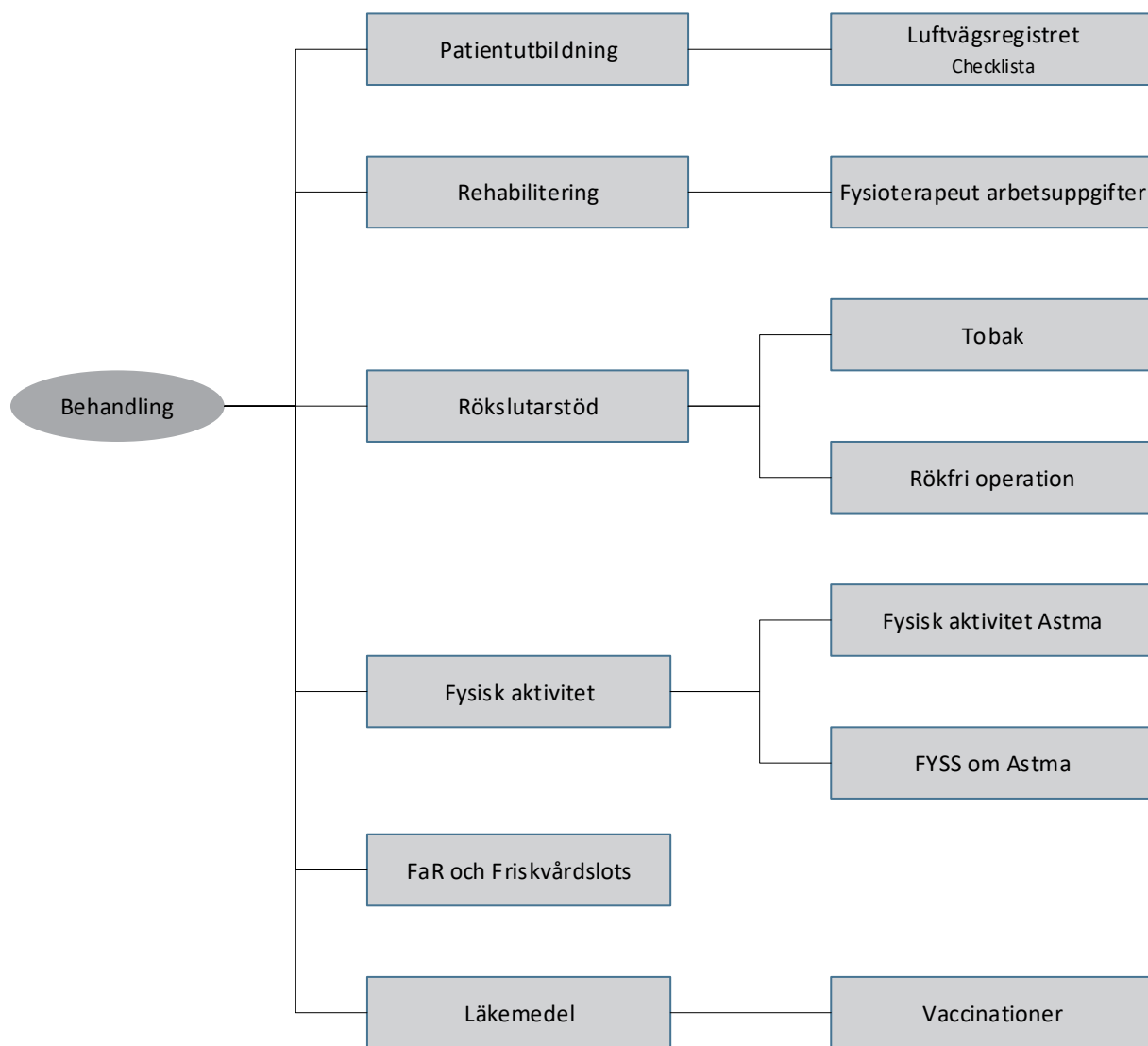
[Tillbaka till vårdöversikt](#)

Vårdöversikt

Astma hos vuxna

 Klicka på respektive box för mera information

[Tillbaka till vårdöversikt](#)

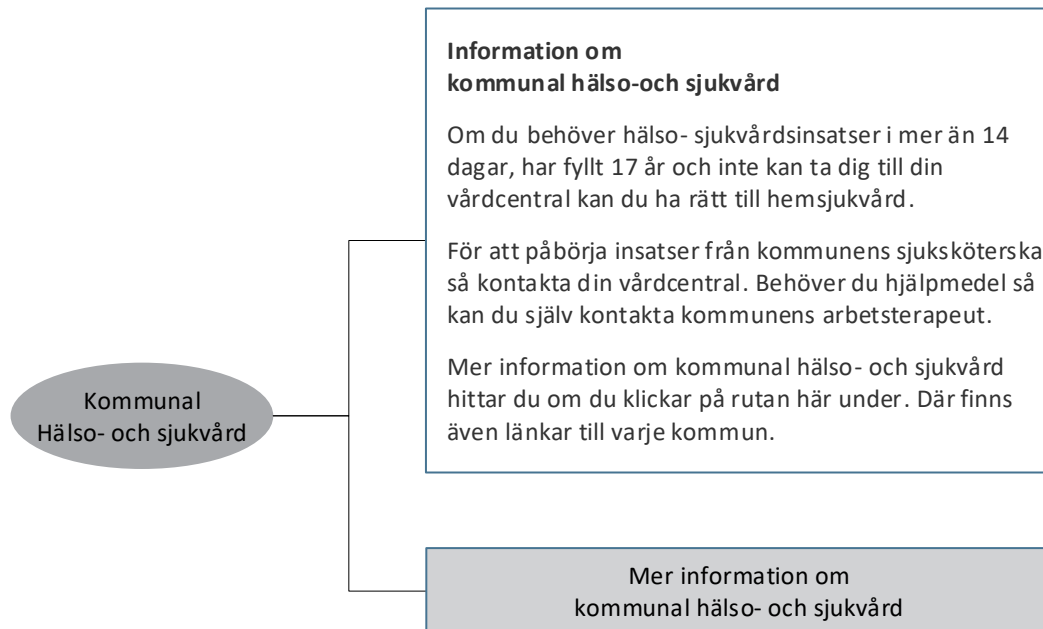

Vårdöversikt

Astma hos vuxna

 Klicka på respektive box för mera information

[Tillbaka till vårdöversikt](#)

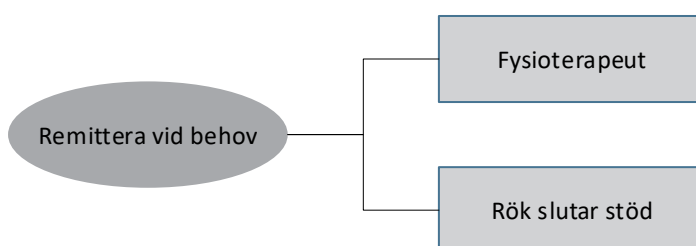

Vårdöversikt

Astma hos vuxna

Klicka på respektive box för mera information

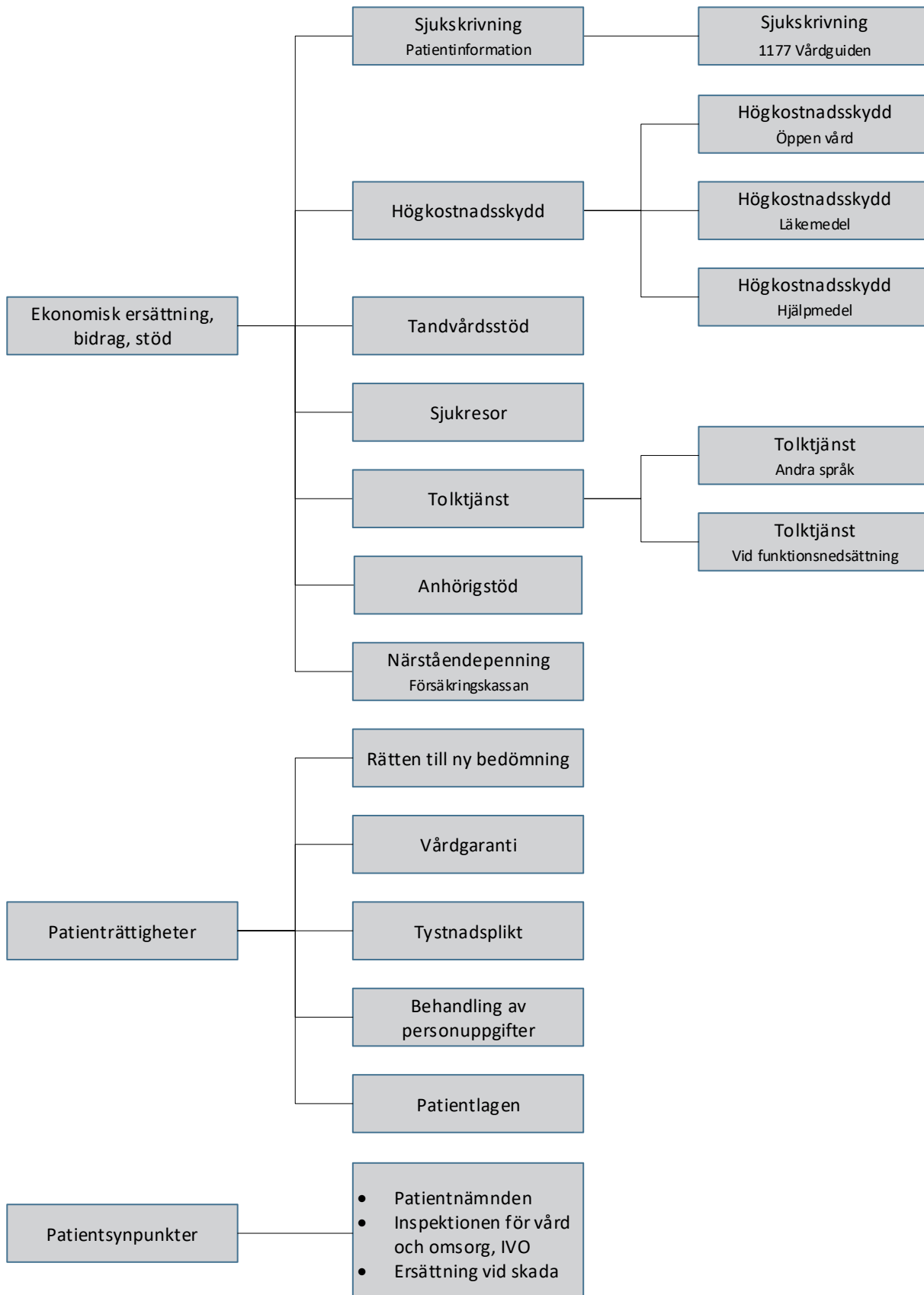
[Tillbaka till vårdöversikt](#)

Vårdöversikt

Astma hos vuxna

 Klicka på respektive box för mera information

[Tillbaka till vårdöversikt](#)

Vårdöversikt

Astma för vuxna

 Klicka på respektive box för mera information

[Tillbaka till vårdöversikt](#)

